صعوبت تعیین شب و روز اول برای کره

(41:38)

این نکته ای است که از این روایت به دست می آید؛ وقتی ما می خواهیم برچسب بزنیم؛ وقتی می خواهیم از اول تاریخ -«یوم خلق السماوات و الارض»- برچسب بزنیم مانعی ندارد که بعد از بیست و هشت ساعت برچسب را شروع کنیم. ولی نکته ای که الان هست این است که ما برچسب شب بزنیم ای روز؟ این اساس حرف ما است. لیلة القدر برای کره است، برچسب بیست و چهار ساعت هم آسان است، چون حرکت زمین یک دور است. اما شب اول را چه زمانی بزنیم؟ روز اول را چه زمانی بزنیم؟ در این بیست و چهار ساعتی که جلو می رود به چه صورت برچسب بزنیم که این صدق بکند؟ آیا راهی به ذهنتان می آید؟ اگر هم بخواهیم برچسب ها را روی هم بزنیم، من مشکلی ندارم؛ محال نیست کما این که دیروز عرض کردم. ولی خب خلاف آن ارتکازی توالی یک شهر برای کره است. اگر شما برای کره برچسب می زنید، لیلة القدر که تقدیر کل کره است را می خواهید پیدا کنید، نمی‌توانید برچسب ها را روی هم بزنید. هر دو که نمی‌شود هم شب باشد و هم روز! بنابراین وقتی شما دارید لیلة القدر و تقدیر اموری کره را در نظر می‌گیرید، خلاف ارتکازی است که برچسب ها را روی هم بزنید. یعنی از اول ماه باید برچسب‌های کنار هم بزنید تا آخر ماه. یکی از این ها لیلة القدر می شود.

شاگرد: چاره ای نیست که روی هم می افتند. اگر روز را حذف کنیم.

استاد: نمی خواهم روز را حذف کنم. می خواهم بگویم برای کره بگویی این مقدار قوس قمر شب اول ماه کره است. این مقدار از قوس قمر، روز اول است برای کره. بعد مجموع این دو، آخر ماه برای کره است.

شاگرد: با هم جمع نمی شوند.

استاد: یعنی می گویی ممکن نیست. آیا ممکن هست یا ممکن نیست؟

ببینید در تقویمی که الان یک شنبه و دوشنبه را سر رساندهٔ اند، ماه ها را سر می رسانند. عرض کردم اگر شما بخواهید بگویید برای کره زمین امروز اول فروردین است، ضابطه ندارید؟ نمی شود یا می شود؟

شاگرد: از جهت عرفی مشکلی ندارد. دوشنبه، دوشنبه است.

استاد: آن گام دوم است. ما بعدا می خواهیم این روز کل کره را روی قوس ماه برچسب بزنیم، این می شود یا نمی شود؟

شاگرد: می شود.

استاد: پس کی جا می شود... . فعلا آثار را کنار بگذارید. اول ببینیم می شود یا نه. ما قبلا خط زمان را بحث کردیم. گفته بودند خط زمان نمی شود. با کی لحظه طلائی کی جوری آن را ترسیم کرد اند و الان هم دارند این کار را می کنند. اصل این که یک روز بگذاریم می شود. ولی لوازمی دارد. همان لوازمی که شما می فرمایید با ادله اثباتیه جور نیست. اول ما آن را روی تقویم تصور کنیم؛ یعنی اول فروردین برای کل کره را یک برچسب روی ماه بزنیم. همان طوری که روی سیر زمین می توانیم برچسب بزنیم و بگوییم این اول فروردین است، همین بیست و چهار ساعت را روی قوس ماه بزنیم.

شاگرد۲: دیگر نباید بگوییم شب، باید بگوییم شبانه روز. الان شما می خواهید برچسب شب را بیست و چهار ساعت بزنید.

استاد: ببینید وقتی تقویم می گوییم، شبانه روز را می گوییم، ولی می گوییم روز. شب دارد و روز دارد. شب را از چه زمانی شروع کنیم؟ شما می دانید که ما الان از ساعت دوازده شروع می کنیم؛ ما که اول فروردین می گوییم از ساعت دوازده شروع می کنیم. فعلا برچسب را بزنیم؛ اگر از ساعت دوازده شروع کردیم، خب می دانیم از کجا شروع می کنیم. دیگر الان برای کل کره شب هست. شبی که در تقویم داریم و به آن آثار می دهیم. اگر بعدا به کل دنیا بگویند فلان برنامه را سر ساعت پنج اول فروردین جهانی آغاز می کنیم، کسی مشکلی ندارد. میقات محقق شده و همه هم می دانند. بگویند خب پنج چه زمانی است؟! می گوییم باید شما ببینید چه نصف النهاری را در نظر گرفته اید. پنج آن، اول صبح شما است. بگوید حالا که شب نیست؟! بله در آن برچسبی که میزنیم، ساعت پنج برای آن اول صبحش است. و الا فرمایش شما درست است، نه روز است و نه شب. چون ناچار هستید که یکی را در نظر بگیرید. برای آن شب و روز هم فی الجمله یک معنایی ممکن است.

شاگرد: مقصود شما نصف النهار دحو الارض است؟

استاد: این یکی از گزینه ها است. فعلا یک جور جلو برود تا تصور بشود تا بعدا.

شاگرد۲: اگر نوعی باشد، مثلا در قم روز اول شروع می شود اما فردا روز اول کابل می شود. شب بیست و سوم قم شروع می شود ولی شب بیست و دوم آن ها است. لذا می تواند گفت شب قدر قم هست ولی برای کابل نیست.

استاد: تقدیر سال واقعه است. این واقعه این جا محقق می شود، اما نه در آن جا؟! فرشته ها نازل شده اند؟!

شاگرد۲: شب بیست و سوم ما، شب بیست و دوم آن ها است.

استاد: ببینید «تنزل» یک واقعه است. خب حالا امشب قم می شود ای شب آن ها؟

شاگرد۲: برای همه جا امشب می شود ولی مثل شب جمعه است. فرض می گیریم هر جا حضرت باشند آن شب بیست و سوم معیار است. مثلا فرض می گیریم حضرت در قم هستند، وقتی شب بیست و سوم قم شد، تنزل ملائکه می شود، طبیعتا شب بیست و دوم کابل است. ممکن است این هم ممکن است مانند ادله اثباتی باشد که حتما روی بیست و سوم باشد. بیست و سوم هست ولی نه همه بیست و سوم ها که بخواهد برچسب ها روی هم بیایند. هر جا امام هست، بیست و سومش معیار می شود. حضرت هم فرمودند احتیاط کنید، شما پنج شب را شب قدر بگیرید تا درک کنید. مثلا از نوزدهم می گیریم تا پنج شب.

استاد: این جور که ندارید. ادله روشنی دارید که لیلة القدر یک ثبوتی دارد. مالئکه در لیلة القدر نزول می کنند، نه این که مالئکه صبر می کنند ببینند حضرت کجا هستند بعد آن جا بیست و سوم باشد.

شاگرد۲: عرضم این است که می توان به این صورت توجیه کرد. شما فرمودید اراده این است که دو برچسب می خورد، اما با این تحلیل دو برچسب نمی خورد.

شاگرد: آن وقت روایت که می گوید صبح هم مانند شبش هست را چه می گویید؟

شاگرد۲: صبح که در هر حالت هست. الان که شب است، آمریکا صبح است. شب آن ها بعد از ما است. مثل شب جمعه است؛ یعنی شب جمعه قم ممکن است هفتم ماه باشد، در جای دیگر پنجم است. شب جمعه یک شب است اما می تواند روی آن دو برچسب بخورد. برای یک جا پنجم باشد و در جای دیگر ششم باشد. در هرفرضی بگیریم باالخره شب جمعه دو برچسب دارد.

استاد: اینکه در تقویم جهانی دو برچسب نمیخورد؛ شما روی مبنای خودتان می گویید و دو تا برچسب می زنید، و الا بگویید پنج شنبه کره، دیگر دوتا برچسب ندارد.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #1
ایجاد شده 29 ژانویه 2026 15:55:12 توسط ... .
به روزرسانی شده 29 ژانویه 2026 15:57:21 توسط ... .